

Извјештај о квалитету
за мјесечну статистику
ТРГОВИНА РОБОМ СА
ИНОСТРАНСТВОМ, 2014.

Републички завод за статистику,
Бања Лука, 2016.

Садржај

1. Увод у статистички процес и његове резултате – Методологија истраживања	5
1.1. Намјена и периодика спровођења истраживања.....	5
1.2. Правни основ и одговорност статистичких институција.....	5
1.3. Јединица посматрања.....	5
1.4. Прикупљање података	5
1.5. Обухват.....	5
1.6. Дефиниције.....	6
1.7. Обрада података.....	6
1.8. Објављивање резултата	6
1.9. Кључне варијабле.....	7
1.10. Кључне статистике.....	7
1.11. Упитник	7
1.12. Контакт информације	7
2. Релевантност.....	7
2.1. Показатељ квалитета и учинка – Стопа расположивих ESS статистика (R1).....	7
3. Тачност	8
3.1. Грешке узорковања	8
3.2. Неузорачке грешке	8
3.2.1. Грешке обухвата.....	8
3.2.2. Грешке мјерења	8
3.2.2.1. Контроле за откривање грешака мјерења	8
3.2.2.2. Разлози за настанак грешака мјерења	8
3.2.2.3. Поступање у случају грешака мјерења.....	8
3.2.2.4. Показатељ квалитета и учинка – Стопа едитовања/уређивања података (A3).....	8
3.2.2.5. Мјере за смањење броја грешака мјерења	8
3.2.3. Грешке неодговора.....	8
4. Правовременост и тачност објаве	9
4.1. Правовременост објаве.....	9
4.1.1. Показатељ квалитета и учинка – Правовременост првих резултата (T1).....	9
4.1.2. Показатељ квалитета и учинка – Правовременост коначних резултата (T2)	9
4.2. Тачност објаве.....	9
4.2.1. Показатељ квалитета и учинка – Тачност објаве (T3)	9
4.3. Разлози за већа кашњења и мјере за побољшање правовремености и тачности објаве	10
5. Доступност и јасноћа	10
5.1. Доступност.....	10
5.1.1. Канали дисеминације.....	10
5.1.2. Показатељ квалитета и учинка – Стопа коришћених канала дисеминације (AC1).....	10
5.1.3. Начини дисеминације	11
5.1.4. Показатељ квалитета и учинка – Стопа коришћених начина дисеминације (AC2)	11
5.1.5. Показатељ квалитета и учинка – Број приступа on-line бази података (AC3).....	11
5.2. Јасноћа	11
5.2.1. Штампане публикације и интернетска објава	11
5.2.1.1. Дисеминирани резултати.....	11
5.2.1.2. Ниво (деталност) дисеминације.....	12
5.2.1.3. Метаподаци.....	12
5.2.1.4. Мјере за побољшање јасноће дисеминираних резултата	12
5.2.2. Показатељ квалитета и учинка – Стопа комплетности мета података (AC4).....	12
6. Упоредивост и усклађеност.....	12
6.1. Временска упоредивост	12

6.1.1. Показатељ квалитета и учинка – Дужина упоредивих временских серија (CC1)	12
6.1.2. Прекиди у временским серијама	12
6.1.3. Остали фактори, који утичу на временску упоредивост	13
6.2. Географска упоредивост	13
6.2.1. Упоредивост с осталим чланицама Европског статистичког система	13
6.3. Десезонирање	13
6.4. Усклађеност између привремених и коначних података	13
6.4.1. Политика дисеминације привремених података	13
6.4.2. Показатељ квалитета – Усклађеност између привремених и коначних података (CC2)	13
6.4.3. Разлози за веће разлике између привремених и коначних података	13
6.5. Усклађеност с резултатима референтног истраживања	13
7. Уступци – компромиси између излазних компоненти квалитета	13
8. Процјена корисничких потреба и перцепција корисника	13
8.1. Класификовање и разумијевање корисника	13
8.2. Мјерење перцепција и задовољства корисника	Error! Bookmark not defined.
8.2.1. Показатељ квалитета и учинка – Индекс задовољства корисника (US1)	Error! Bookmark not defined.
8.2.2. Показатељ квалитета и учинка – Вријеме протекло од задњег истраживања задовољства корисника (US2)	Error! Bookmark not defined.
9. Трошкови и оптерећеност испитаника/извјештајних јединица	14
9.1. Трошкови Републичког завода за статистику	14
9.1.1. Показатељ квалитета и учинка – Годишњи оперативни трошкови, просјек према главним трошковним компонентама (PCR1)	14
9.2. Оптерећеност и трошкови испитаника/извјештајних јединица	14
9.2.1. Показатељ квалитета и учинка – Годишње оптерећење испитаника у сатима и/или финансијским показатељима (PCR2)	14
9.3. Мјере за смањивање трошкова и оптерећености	14
10. Повјерљивост, транспарентност и заштита	14
10.1. Повјерљивост	14
10.2. Транспарентност	15
10.3. Заштита	15
11. Закључак	15

1. Увод у статистички процес и његове резултате – Методологија истраживања

1.1. Намјена и периодика спровођења истраживања

Трговина робом са иностранством подразумијева праћење робне размјене Републике Српске са иностранством.

Намјена статистике спољне трговине јесте евиденција и документовање свих физичких премјештања робе односно свих роба који улазе на или напуштају територију Републике Српске.

Трговина робом Републике Српске са иностранством израчунава се у редовној мјесечној динамици.

1.2. Правни основ и одговорност статистичких институција

Статистичко истраживање трговина робом са иностранством у Републици Српској, за 2014. годину, спроводи се на темељу Статистичког програма Републике Српске за период 2013–2017, који је заснован на Закону о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 85/03).

1.3. Јединица посматрања

Јединица посматрања статистике робног промета са иностранством је увоз и извоз робе који се односи на пословне субјекте са сједиштем у Републици Српској.

Из укупне вриједности увоза и извоза искључен је увоз и извоз остварен од стране физичких лица.

Свака робна испорука која се обавља у оквиру извоза и увоза робе, је хомогена према врсти производа, земљи поријекла, одредишту, начину плаћања и моменту преласка границе.

Робе у транзиту и привремени извоз и увоз не укључују се у статистику спољне трговине.

1.4. Прикупљање података

Подаци трговине робом Републике Српске са иностранством прикупљају се уз коришћење података из Јединствених царинских исправа (ЈЦИ).

Јединствена царинска исправа је документ коју декларант (пословни субјекат или друга овлашћена особа, нпр. шпедитер) подноси царинарници приликом царинења робе.

За прикупљење и контролу исправности ЈЦИ одговорна је Управи за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине – Одјељење за царине. Управа за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине (УИНО) обезбеђује податке о увозу и извозу Републичком заводу за статистику Републике Српске.

1.5. Обухват

Статистичко истраживање трговина робом Републике Српске са иностранством обухвата сав промет робе која се извози и која се увозу у Републику Српску, а која је хомогена према врсти производа, земљи поријекла, одредишту, начину плаћања и моменту преласка границе.

У складу са европским стандардима, подаци се обухватају према систему специјалне трговине. Систем специјалне трговине подразумијева редован извоз и увоз, као и извоз и увоз на основу процеса оплемењивања тј. обраде и дораде, док се искључује привремени извоз и увоз.

1.6. Дефиниције

Извоз роба: размјена роба које иду из Републике Српске у друге земље.

Увоз роба: размјена роба које улазе у Републику Српску из других земаља.

Производи: сва покретна и физичка добра.

Земља партнер: када је у питању извоз, трговински партнер је земља крајње дестинације робе, а када је у питању увоз, трговински партнер је земља поријекла робе.

Извозне вриједности: обрачунавају се према FOB паритету.

FOB (Franco on Board) паритет: подразумијева да се фактурна вриједност умањује за транспортне трошкове и друге трошкове од границе Босне и Херцеговине до мјеста испоруке у иностранству, уколико је уговорено да се испорука робе врши у иностранству. Уколико је уговорено да се испорука робе врши у земљи, фактурна вриједност се увећава за трошкове настале од мјеста испоруке до границе Босне и Херцеговине.

Увозне вриједности: обрачунавају се према CIF паритету.

CIF (Cost, Insurance and Freight) паритет: подразумијева да се фактурна вриједност увећава за трошкове транспорта и друге трошкове од мјеста испоруке до границе Босне и Херцеговине, уколико је уговорено да се роба испоручује у иностранству. Уколико је уговорено да се роба испоручује у земљи, фактурна вриједност се умањује за трошкове настале од границе Босне и Херцеговине до мјеста испоруке у земљи.

1.7. Обрада података

Сваког мјесеца Агенција за статистику БиХ (БХАС) прима податке од Управи за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине у форми Access базе података. БХАС прослеђује базе података (10. у мјесецу за претходни мјесец) Републичком заводу за статистику Републике Српске који врши обраду и публикавање података.

Републички завод за статистику Републике Српске (РЗС РС) користи апликацију EXIM за обраду података. Овим процесом се добија база података односно детаљна табела DET_DATA, која садржи сваку појединачну ставку из Јединствених царинских исправа са најзначајнијим пољима (изузев идентификационих бројева правних субјеката). Наведена база се даље обрађује што за резултат има финалну базу података односно табелу SPE_DB. Финална табела не садржи сваку појединачну ставку из ЈЦИ већ даје збир вриједности из ЈЦИ у мјесецу, према шифри Комбинованој номенклатури (CN) и земљи партнеру. Ова табела се користи за потребе публикавања.

1.8. Објављивање резултата

Републички завод за статистику објављује статистичко истраживање трговина робом Републике Српске са иностранством кроз више публикација:

Мјесечно саопштење спољне трговине – сваког мјесеца објављују се претходни подаци у три различита саопштења: у конвертибилним маркама (KM), еврима (EUR) и америчким доларима (USD).

Мјесечни статистички преглед – у којој су приказани претходни подаци који се односе на претходни мјесец.

Годишње саопштење спољне трговине – једном годишње објављују се коначни подаци за претходну годину у три различита саопштења: у конвертибилним маркама (KM), еврима (EUR) и америчким доларима (USD).

Годишњи билтен спољне трговине – садржи детаљнији преглед података о трговина робом Републике Српске са иностранством и односи се на петогодишњи период.

Статистички годишњак – у којем се налазе основне методолошке назнаке и релевантне детаљније серија података.

РС у бројкама – у овој публикацији дају се само основни подаци за претходну годину, као и скраћени коментар.

Што се временског распореда тиче, мјесечно саопштење спољној трговини објављују се 22 дана по истеку мјесеца у KM, а 28 дана у EUR и USD, за податке из претходног мјесеца (то су претходни подаци).

Мјесечни статистички преглед објављује се 40 дана по истеку мјесеца.

Коначни подаци за претходну годину објављују се у годишњим саопштењима 05. августа, у КМ, EUR и USD.

Рок за податке за годишњи билтен је 30. септембар, док се *Статистички годишњак* и *Ово је Република Српска*, објављују крајем године.

Наведене публикације налазе се на веб страници www.rzs.rs.ba.

1.9. Кључне варијабле

- Вриједности извезене/увезене робе у КМ,
- Количина у кг и допунској једници,
- Земља одредишта/поријекла,
- 10 цифара царинске ознаке производа,
- Статистике процедуре.

1.10. Кључне статистике

- Апсолутне вриједности у КМ, EUR и USD: извоз, увоз, салдо робне размјене – укупно и по мјесецима,
- Вриједности извоза и увоза према економској намјени (ГИГ),
- Вриједности извоза и увоза према Стандардној међународној трговинској класификацији (СМТК рев.4),
- Вриједности извоза и увоза према Класификацији дјелатности (КД рев.2),
- Вриједности извоза и увоза према статистичким процедурама,
- Вриједности извоза и увоза према земљи поријекла односно одредишта,
- Вриједности извоза и увоза према економским групацијама земаља,
- Вриједности извоза и увоза по производима (према Хармонизованом систему)
- Мјесечни индекс, који показује промјене вриједности у текућем мјесецу у односу на претходни мјесец,
- Кумулативни индекс, који показује промјене вриједности у одређеном периоду текуће године у односу на исти период претходне године,
- Годишњи индекс, који показује промјене вриједности у текућој години у односу на претходну годину.

1.11. Упитник

Статистичко истраживање трговина робом Републике Српске са иностранством не користи упитник.

1.12. Контакт информације

За спровођење истраживања трговина робом Републике Српске са иностранством задужено је Одјељење услужних статистика.

Контакт особе:

мр Сања Стојчевић Увалић sanja.stojcevic@rzs.rs.ba

051 332-753

2. Релевантност

2.1. Показатељ квалитета и учинка – Стопа расположивих ESS статистика (R1)

Истраживања трговина робом Републике Српске са иностранством је дизајнирано на међународно упоредивим методолошким основама, које су дефинисане регулативама Европске Комисије и Савјета

Европе. Кроз истраживање се израчунавају кључни индикатори, које се захтјевају према међународним стандардима тако да је стопа 100%.

3. Тачност

3.1. Грешке узорковања

Статистичко истраживање трговина робом Републике Српске са иностранством не ради се на бази узорка.

3.2. Неузорачке грешке

3.2.1. Грешке обухвата

Не врши се оцјена грешака.

3.2.2. Грешке мјерења

3.2.2.1. Контроле за откривање грешака мјерења

За прикупљање и контролу исправности ЈЦИ одговорна је УИНО. Републички завод за статистику Републике Српске прије обраде података спољне трговине врши контролу квалитета података. Контрола обухвата провјеру ваљаности и провјеру вјеродостојности података.

3.2.2.2. Разлози за настанак грешака мјерења

Грешке у мјерењу су могуће само у фазама прикупљања, односно уноса података.

3.2.2.3. Поступање у случају грешака мјерења

У случају да се приликом контроле уочи да неки запис има грешку, неведени се шаље на провјеру УИНО преко Агенције за статистику БиХ јер Републички завод за статистику Републике Српске не располаже идентификационим бројем пословних субјеката.

3.2.2.4. Показатељ квалитета и учинка – Стопа едитовања/уређивања података (А3)

Могуће су накнадне ревизије података од стране Управе за индиректно опорезивање и Агенције за статистику БиХ, тако да Завод не врши едитовање података и не располаже стопом едитовања.

3.2.2.5. Мјере за смањење броја грешака мјерења

Примарну контролу података врши Управа за индиректно опорезивање. Агенција за статистику и Републички завод за статистику врши накнадне контроле ваљаности података из Јединствених царинских исправа. Потребно је и даље унапређивати контролу података.

3.2.3. Грешке неодговора

3.2.3.1. Показатељ квалитета и учинка – Стопа неодзива/неодговора извјештајне јединице (А4)

Подаци се преузимају од Управе за индиректно опорезивање БиХ, стопа неодзива извјештајних јединица не постоји.

3.2.3.2. Показатељ квалитета и учинка – Стопа неодзива/неодговора варијабле (А5)

Подаци се преузимају од Управе за индиректно опорезивање БиХ, стопа неодговора варијабле не постоји.

Тачност објаве коначних резултата

Референтно раздобље	прет. година 2014
Планирани датум објаве према Календару публикавања	05.08.2015.
Стварни датум објаве	05.08.2015.
Одступање стварног од планираног датума објаве	0

4.3. Разлози за већа кашњења и мјере за побољшање правремености и тачности објаве

Није било кашњења.

5. Доступност и јасноћа

5.1. Доступност

5.1.1. Канали дисеминације

Број	Канали дисеминације	Коришћено
1	Web страница – интернет објава	ДА
2	Писани захтјеви корисника по њиховој спецификацији	ДА
3	Подаци који се објављују путем телефона	НЕ
4	Дигитални медији (CD, дискете, итд.)	ДА
5	Подаци представљени на новинарској конференцији	ДА
6	Тематски билтен	ДА
7	Посебне штампане публикације	ДА
8	Базе, доступне спољним корисницима	ДА
9	Статистички заштићени микроподаци	НЕ

5.1.2. Показатељ квалитета и учинка – Стопа коришћених канала дисеминације (AC1)

Стопа коришћених канала дисеминације резултата је 77,8% (7/9X100).

5.1.3. Начини дисеминације

При објављивању резултата трговина робом РС са иностранством коришћени су сљедећи начини дисеминације:

Број	Начини дисеминације	Коришћено
1	Web страница – интернет објава	ДА
2	Web странице осталих институција	НЕ
3	Web странице међународних организација	НЕ
4	Писани захтјеви	ДА
5	Телефонско посредовање	НЕ
6	Дигитални медији (CD, дискете, итд.)	ДА
7	Подаци представљени на новинарској конференцији	ДА
8	Годишњак	ДА
9	Ово је Република Српска	ДА
10	Саопштење	ДА
11	Тематски билтен	ДА
12	Посебне публикације	ДА
13	Публикације Еуростата	НЕ
14	Публикације осталих међународних организација (OECD, ММФ)	НЕ
15	Базе података, намијењене за интерну употребу	ДА
16	Базе, доступне спољним корисницима	ДА

5.1.4. Показатељ квалитета и учинка – Стопа коришћених начина дисеминације (AC2)

Стопа коришћених начина дисеминације је 68,8% (11/16X100).

5.1.5. Показатељ квалитета и учинка – Број приступа on-line бази података (AC3)

База података односно изабране табеле спољне трговине доступне су on-line на сајту www.rzs.rs.ba, али не постоји евиденција о броју приступа.

5.2. Јасноћа

5.2.1. Штампане публикације и интернетска објава

- Мјесечно саопштење „Робна размјена Републике Српске са иностранством (увоз и извоз) у КМ“,
- Мјесечно саопштење „Робна размјена Републике Српске са иностранством (увоз и извоз) у EUR“,
- Мјесечно саопштење „Робна размјена Републике Српске са иностранством (увоз и извоз) у USD“,
- Годишње саопштење „Робна размјена Републике Српске са иностранством (увоз и извоз) у КМ“,
- Годишње саопштење „Робна размјена Републике Српске са иностранством (увоз и извоз) у EUR“,
- Годишње саопштење „Робна размјена Републике Српске са иностранством (увоз и извоз) у USD“,
- Тематски билтен „Спољна трговина“,
- „Мјесечни статистички преглед“ у дијелу који се односи на спољну трговину,
- „Статистички годишњак Републике Српске“ у дијелу који се односи на спољну трговину,
- „Ово је Република Српска“ у дијелу који се односи на спољну трговину.

5.2.1.1. Дисеминирани резултати

Резултати истраживања трговина робом са иностранством у Републици Српској приказани су у облику апсолутних вриједности (у хиљадама) и индексних бројева.

Поред прегледа података у табелама подаци, у горе наведеним публикацијама, такође су приказани путем графикана.

5.2.1.2. Ниво (деталност) дисеминације

У статистичким публикацијама за Републику Српску, подаци су приказани до одређеног нивоа детаљности, у зависности од врсте публикације.

Тако нпр. мјесечно саопштење садржи податке на нивоу сектора Стандардне међународне трговинске класификације, док су подаци у тематском билтену приказани на нивоу сектора и одсјека наведене класификације.

5.2.1.3. Метаподаци

Подаци о спољној трговини у Републици Српској службени су подаци Републичког завода за статистику Републике Српске. За организацију обраде и анализе података задужено је Одјељење услужних статистика, е-mail stat@rzs.rs.ba, тел. 051 332 701 и 051 332 718.

У оквиру Метаподатака, на званичној интернет страници Завода, за ово истраживање су доступни основни појмови и дефиниције, као и Методологија у дијелу интернет странице која се односи на статистику трговина робом са иностранством.

http://www2.rzs.rs.ba/static/uploads/metodologije/spoljna_trovina/MethodologijaSpoljnaTrgovina_v.2.pdf

Поред тога, у краћем облику, метаподаци су доступни и у оквиру штампаног и електронског саопштења "Робна размјена Републике Српске са иностранством (увоз и извоз)".

http://www2.rzs.rs.ba/static/uploads/saopstenja/spoljna_trgovina/mesecna_saopstenja/2014/km/Spoljna_dec_2014_KM.pdf

Серије података објављују се на интернет страници Завода www.rzs.rs.ba у складу с годишњим планом публикавања, при чему је календар публикавања, такође, доступан за кориснике на почетној веб страници. Подаци се публикују у облику кратког саопштења за јавност и детаљније у облику годишњег билтена. Поред наведених издања, подаци се редовно објављују у Статистичком годишњаку, Мјесечним и Тромјесечним прегледима и публикацији „Ово је Република Српска“.

5.2.1.4. Мјере за побољшање јасноће дисеминираних резултата

Подаци се на веб страници РЗС РС приказују у PDF формату, у Excel табелама и графички како би се омогућило корисницима да анализирају и употребљавају податке.

5.2.2. Показатељ квалитета и учинка – Стопа комплетности мета података (AC4)

Није предмет посебних анализа.

6. Упоредивост и усклађеност

6.1. Временска упоредивост

6.1.1. Показатељ квалитета и учинка – Дужина упоредивих временских серија (CC1)

Подаци о кретањима робне размјене Републике Српске са иностранством прикупљају се и објављују од 2003. године.

Вриједност показатеља, с обзиром да се ради о мјесечним временским серијама, износи $12 \times 12 = 144$.

6.1.2. Прекиди у временским серијама

Није било прекида у серијама од почетка прикупљања податка (2003. године).

6.1.3. *Остали фактори, који утичу на временску упоредивост*

Није било фактора од значаја да би утицали на временску упоредивост.

6.2. Географска упоредивост

6.2.1. *Упоредивост с осталим чланицама Европског статистичког система*

С обзиром да статистика трговине робом Републике Српске са иностранством у складу са међународним препорукама узима се као међународно призната мјера робног кретања и упоредива је са подацима осталих чланица Европског статистичког система.

6.3. Десезонирање

Подаци о спољној трговини нису се десезонирани.

6.4. Усклађеност између привремених и коначних података

6.4.1. *Политика дисеминације привремених података*

При објављивању мјесечних резултата користи се политика дисеминације привремених података овог истраживања.

6.4.2. *Показатељ квалитета – Усклађеност између привремених и коначних података (CC2)*

Не постоји веће одступање привремених и коначних података.

6.4.3. *Разлози за веће разлике између привремених и коначних података*

Не постоји веће одступање привремених и коначних података.

6.5. Усклађеност с резултатима референтног истраживања

Не спроводи се ниједно референтно истраживање да бисмо упоредили податке.

7. Уступци – компромиси између излазних компоненти квалитета

Није предмет посебних анализа у овом истраживању.

8. Процјена корисничких потреба и перцепција корисника

8.1. *Класификовање и разумијевање корисника*

Захтјеви корисника су задовољени на начин да се уз PDF формат, на web страници Завода, може пронаћи и Excel табела ради лакшег управљања подацима и њихове анализе. Како би се олакшала интерпретација података свако мјесечно саопштење, поред табела са подацима, садржи кратак коментар и методолошка упутства на српском и на енглеском језику. Такође, Мјесечни билтен, Тематски билтен, Статистички Годишњак и „Ово је Република Српска“, садрже и енглеску варијанту.

Најважнији корисници су:

- Јавни сектор (државна и локална управа);
- Пословни субјекти (привредне коморе, предузећа);
- Наука, истраживање и образовање (образовне установе, институти);
- Општа јавност (физичка лица);
- Медији (штампани медији, радијске и телевизијске куће);
- Страни корисници (амбасаде страних држава).

8.2. Мјерење перцепција и задовољства корисника

Завод је реализовао општу анкету о задовољству корисника, а није конкретно за ову статистику.

8.2.1. Показатељ квалитета и учинка – Индекс задовољства корисника (US1)

С обзиром да се не проводи посебно истраживање о задовољству корисника не рачуна се ни индекс задовољства корисника.

8.2.2. Показатељ квалитета и учинка – Вријеме протекло од задњег истраживања задовољства корисника (US2)

Не проводи се посебно истраживање задовољства корисника.

9. Трошкови и оптерећеност испитаника/извјештајних јединица

9.1. Трошкови Републичког завода за статистику

9.1.1 Показатељ квалитета и учинка – Годишњи оперативни трошкови, просјек према главним трошковним компонентама (PCR1)

Не врши се израчунавање овог показатеља.

9.2. Оптерећеност и трошкови испитаника/извјештајних јединица

9.2.1. Показатељ квалитета и учинка – Годишње оптерећење испитаника у сатима и/или финансијским показатељима (PCR2)

Не располажемо подацима о трошкови и оптерећеност извјештајних јединица јер је УИНО задужена за прикупљање података.

9.3. Мјере за смањивање трошкова и оптерећености

Не предузимају се никакве мјере смањења трошкова с обзиром да се користи административни подаци.

10. Повјерљивост, транспарентност и заштита

10.1. Повјерљивост

Подаци који се прикупљају за потребе статистичког истраживања трговина робом са иностранством у Републици Српској подлијежу законским оквирима повјерљивости и искључиво се користе у статистичке сврхе.

Закон о статистици Републике Српске дефинише правне оквире заштите и повјерљивости података. Тако, члан 17. тачка 3 налаже: „Повјерљиви подаци који се прикупљају у статистичке сврхе, не смију се користити у друге сврхе.“

У дијелу VIII ПОВЈЕРЉИВОСТ ПОДАТАКА И ЗАШТИТА ЛИЧНИХ ПОДАТАКА, Закона о статистици Републике Српске, регулисана је ова област.

Такође, Правилником о заштити повјерљивих података у РЗС РС, регулисано је осигуравање повјерљивости индивидуалних података, као и процедуре при давању, размјени и уступању тих података корисницима и/или групама корисника.

10.2. Транспарентност

Корисници су упознати са начином коришћења података из статистичког истраживања трговина робом Републике Српске са иностранством.

Изјаве на конференцијама за штампу, везано за резултате истраживања, су апсолутно непристрасне и политички неутралне.

10.3. Заштита

Наведено у поглављу 10.1.

11. Закључак

У наредном периоду је потребно и даље побољшавати контролу квалитета података, а за што је неопходно добијање идентификационих бројева пословних субјеката од УИНО.

У сарадњи са ИТ особљем треба развити систем за евидентирање броја приступа on-line подацима мјесечног саопштења, броја приступа електронским билтенима и публикацијама у којима се објављује трговина робом Републике Српске са иностранством.